

saadan Kontrol end kan være forbunden med større Vanskelighed end de andre fornævnte Bessatningsformer medføre, vil den dog meget vel kunne lade sig gennemføre, naar den øves af et tilstrækkeligt talrigt, dygtigt og uafhængigt Opsyn, og naar Lovgivningen derhos fastsætter tilstrækkelige Kontrolbestemmelser og strenge Straffe for Overtrædelser.

Det vil være set, at man i Belgien og tilbøls i Holland har valgt en Fremgangsmaade, der paa en Maade danner en Mellemvei mellem Materialbessatningen og Produktbessatningen, nemlig en Bessatning af et halvbeholdet Materiale, den urensede Roesaft, medens man i Frankrig kun tager Hensyn til samme som et Kontrolmiddel. Den saaledes i Belgien og Holland stedfindende Bessatning staar ganske vist over den rene Materialbessatning som den findes i Tydskland, idet Skatten ikke reguleres efter de en forskjellig Mængde Saft holdende Røer, men derimod efter selve den uddragne Saft. Paa den anden Side staar den tilbage for Produktbessatningen, idet det ikke er det færdige Produkt, den egentlige Gjenstand, som man vil bessatte, der bestemmer Afgiftens Størrelse, men derimod et paa et saare lavt Fabrikationsstrin ført Produkt. Under den yderligere Behandling af dette Produkt kan endnu megen Uligbed i Bessatningen tilbetæbringes, om ikke af anden Grund saa i hvert Fald hidrørende fra de forskjellige mere eller mindre gode Maskiner og Redskaber, der benyttes, og den større eller mindre Dygtighed, der vises ved Fabrikationen. Den Maade, hvorpaa man bestemmer Sukkermængden i Saften, nemlig ved en Bestemmelse af Vægtfyllden, er tillige usulbkommen; Forholdet mellem Sukker og Ikke-Sukker i Saften er det egentlig, der bestemmer Saftens Værdi, men dette Forhold kan ikke udfindes ved en Bestemmelse blot af Vægtfyllden, det kan kun ske ved den saakaldte Polarisation, en Operation, som kræver megen Ovelse og er forbunden med store Vanskeligheder. Det Sukkerudbytte, der beregnes af en vis Mængde Saft af en fastsat Vægtfylde vil man vistnok ogsaa, for ikke at forurette Fabrikterne, være tilbøielig til at ansætte temmelig lavt, saa at Statskassen derigjennem kun saar en ringere

Indtægt, end der burde tilflyde den. Det Fortrin, denne Bessatningsmaade kunde menes at have fremfor Produktbessatningen, nemlig at Kontrollen, der føres paa et tidligt Stadium i Fabrikationen og netop efter Bessaffenheden af den Gjenstand, som er valgt, ikke er saa vanskelig som Kontrollen ved Produktbessatningen, svinder ind, naar henses til, at om end Bessatningen lægges paa et tidligt Trin i selve Fabrikationen, er der en ikke ringe Afgang til Omgaaen paa de senere Fabrikationsstadier, og i hvert Fald maa man, som det ogsaa vil fremgaa af den givne Fremstilling af de paagældende Lovgivelser, søge saadanne Kanteler, at der derved lægges et meget stort Baand paa Fabrikantens Frihed og i visse Henseender et langt større Baand end ved Produktbessatningen. Med Hensyn til Opsynskræfter stiller den omtrent de samme Fordringer som Produktbessatningen.

Af det ovenfor Bemærkede vil det formentlig fremgaa, at man, naar Bessatningen skal indføres hos os, maa erklære sig for en Produktbessatning som den principrigtigste, for Fabrikterne retfærdigste og for Statskassen heldigste Bessatningsform. De Hensyn, som andre Steder kunne bevirke, at man der er utilbøielig til at sfride til en saadan, hentede fra, at man nu engang er inde paa en anden Vei, og at en Systemændring drager Virkninger efter sig i flere Retninger, gjøre sig ikke gjældende her, hvor ikke alene Skatten men hele Industrien skal begynde fra nyt af. Man har her forsaavidt fuldstændig ubundne Hænder, og det staar derfor ogsaa her ganske anderledes frit for at opstille de Betingelser, under hvilke den paagældende Bedrift maa føres, f. Ex. med Hensyn til Bygningsindretninger og deslige, end paa saadanne Steder, hvor en sllg Bedrift hidtil har været ført uden saadanne Betingelser. Det kan heller ikke lades ude af Betragtning, at vi paa Verne i Vestindien have en Sukkerdyrkning, som igjennem den paa samme hvilende Toldafgift ved Indførselen hertil er undergivet en Produktbessatning. Da det derhos, som nedenfor nærmere begrundet, vistnok maa anses for rigtig, at den indenlandsk Suffertilvirkning belægges med samme Afgift som de hertil indførte Sukkere, fører dette i